

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2022

TOERISME

PUNTE: 200

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 27 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die instruksies aandagtig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings.
2. ALLE vrae in AFDELING A, B, C, D en E is VERPLIGTEND.
3. Begin ELKE VRAAG op 'n NUWE bladsy.
4. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
5. In VRAAG 3.2, 3.3 en 3.4, rond jou antwoord tot TWEE desimale plekke af.
6. Toon ALLE berekeninge.
7. Skryf netjies en leesbaar.
8. Die volgende tabel is 'n gids om jou te help om jou tyd volgens elke afdeling toe te ken.

AFDELING	VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	TYD
A	1	Kortvrae	40 punte	20 minute
B	2	Kaartwerk en Toerbepanning	50 punte	50 minute
	3	Buitelandse Valuta		
C	4	Toerisme Besienswaardighede	50 punte	50 minute
	5	Kultuur- en Erfenis Toerisme		
	6	Bemaking		
D	7	Toerisme Sektore	30 punte	30 minute
	8	Volhoubare en Verantwoordelike Toerisme		
E	9	Plaaslike, Streeks- en Internasionale Toerisme	30 punte	30 minute
	10	Kommunikasie en Kliëntediens		
TOTAAL:			200	180

AFDELING A: KORTVRAE**VRAAG 1**

1.1 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde vir die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.20) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld, 1.1.21 A.

1.1.1 'n Gesondheidsertifikaat verskaf bewys dat die draer ingeënt is teen siektes soos:

- A Vlugvoosheid
- B MIV
- C Bilharzia
- D Geelkoors

1.1.2 Die Olimpiese Winterspele van 2022 is van 4 tot 20 Februarie 2022 in ... gehou.

- A Melbourne, Australië
- B Georgia, VSA
- C Beijing, Sjina
- D Montigny-le-Bretonneux, Frankryk

1.1.3 'n Transitovisum ...

- A laat die draer toe om per trein deur 'n aantal lande te reis.
- B laat die draer toe om deur 'n land te gaan op pad na sy/haar eindbestemming.
- C laat die draer toe om besigheid te doen in die land wat besoek word.
- D laat die draer toe om vir 14 dae in die land wat besoek word te bly.

1.1.4 Die wydverspreide plundering van winkels en besighede in die provinsies KwaZulu-Natal (KZN) en Gauteng gedurende die tydperk 9 tot 17 Julie 2021 word as ... geklassifiseer.

- A 'n resessie
- B 'n burgeroorlog
- C algemene onrus
- D 'n onvoorsiene gebeurtenis

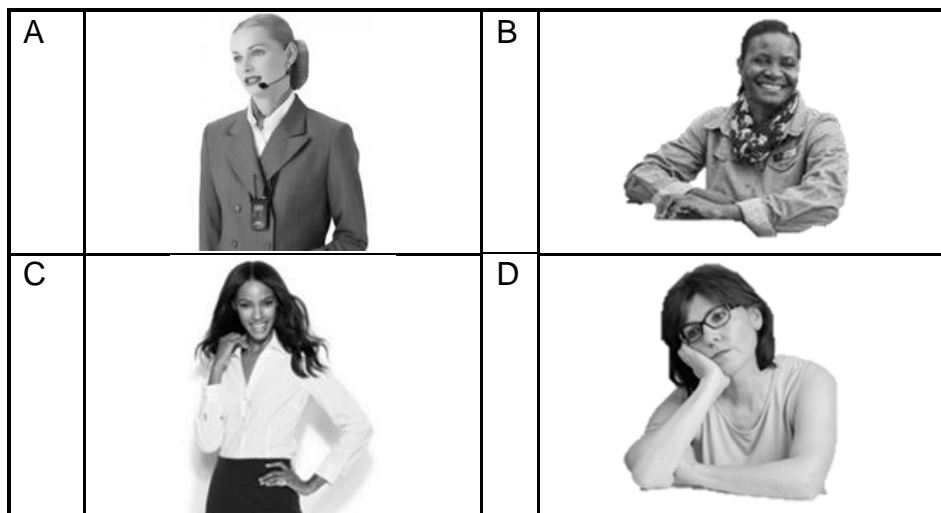
1.1.5 'n Betalingsvorm wat gebruik word om fondse elektronies van een rekening na 'n ander oor te dra.

- A EFO
- B Reisbeursie (*Travel Wallet*)
- C Kontant paspoort (*Cash passport*)
- D Bankwissel

- 1.1.6 Riglyne oor die keuse van die korrekte kanaal by aankoms by doeane in Suid-Afrika:
- A Kies die rooi kanaal as jy geskenke namens ander mense dra.
  - B Kies die groen kanaal as jy 'n 250 ml bottel parfuum dra.
  - C As die rooi- en groen kanaalstelsel nie in werking is nie, stap reguit deur die doeanegebied.
  - D 'n Passasier mag deur die groen kanaal beweeg met 'n vuurwapen solank hy/sy ouer as 21 jaar is.
- 1.1.7 In 2019 het die kaartjieverkope vir toegang tot die Eiffeltoring in Parys, Frankryk, ongeveer 87 miljoen euro beloop, vergeleke met 84,7 miljoen euro in 2018 en 68 miljoen euro in 2017.
- Die Eiffeltoring het die volgende kenmerk van 'n suksesvolle toeriste-aantreklikheid getoon:
- A Herhaalbesoeke het plaasgevind.
  - B Die personeel en bestuur was doeltreffend.
  - C Die werklike aantal besoekers kon nie die teikengetal besoekers bereik nie.
  - D Die inkomste wat genereer is, het die teikensyfer oortref.
- 1.1.8 As die rand swak is in verhouding tot ander geldeenhede sal ...
- A dit 'n positiewe uitwerking op die BBP van die land hê.
  - B internasionale besoekers ontmoedig word om Suid-Afrika te besoek aangesien dit nie as 'n waarde vir geld bestemming beskou sal word nie.
  - C internasionale besoekers aangemoedig word om Suid-Afrika te besoek aangesien dit as 'n waarde vir geld bestemming beskou sal word.
  - D binnelandse toeriste in 'n posisie wees om meer gereeld internasionaal te reis.
- 1.1.9 ... is beginsels van toerismeverwante besighede wat Regverdige Handel Toerisme (*Fair Trade Tourism*) geakkrediteer is.
- A Betroubaarheid, billikheid en regverdige salarisse
  - B Respek, deursigtigheid en demokrasie
  - C Volhoubaarheid, winsdeling en verantwoordelikheid
  - D BBSEB, deursigtigheid en omgewingsbewustheid
- 1.1.10 Chichén Itzá is 'n bouvallige antieke stad wat deur die ... mense gebou is.
- A Inka
  - B Zapoteke
  - C Maja
  - D Mauryaanse

- 1.1.11 Plaaslike verkryging beteken ...
- A lede van die plaaslike gemeenskap word in diens geneem.
  - B die verkryging van goedere vanaf aanlyn Suid-Afrikaanse webwerwe.
  - C om BBSEB-beginsels te volg wanneer personeel in diens geneem word.
  - D koop goedere deur besighede in jou omgewing vervaardig.
- 1.1.12 TOMSA-heffing is die ... heffing wat aan die verbruiker gehef word vir die gebruik van spesifieke toerismediensite in Suid-Afrika.
- A 1%
  - B 5%
  - C 7%
  - D 15%
- 1.1.13 Wanneer rand na buitelandse valuta gewissel word vir 'n Suid-Afrikaner wat beplan om Italië te besoek, sal die bank die volgende gebruik:
- A BBP
  - B BAK
  - C BVK
  - D KMB
- 1.1.14 In Maart 2022 het Suid-Afrikaanse Toerisme die ... wêreldwye bemerkingsvideo bekendgestel om na-inperking reise na Suid-Afrika aan te moedig.
- A "Kom ons stel nie die lewe uit nie" (*"Let's not postpone living life"*)
  - B "Lewendige Suid-Afrika" (*"Vibrant South Africa"*)
  - C "Leef weer" (*"Live Again"*)
  - D "Suid-Afrika is weer oop" (*"South Africa is open again"*)
- 1.1.15 'n IBP ...
- A is 'n denkbeeldige lyn wat van noord na suid op 0° lengtegraad loop.
  - B is 'n denkbeeldige lyn wat van noord na suid op 180° lengtegraad loop.
  - C gee reisigers toegang tot die BBP-sitkamer by lughawens.
  - D laat toeriste toe om in 'n vreemde land te bestuur.
- 1.1.16 UNESCO is die akroniem vir:
- A Verenigde Nasies se Ekonomiese, Wetenskap- en Kultuurkantoor
  - B Verenigde Nasies se Omgewings-, Wetenskaplike en Kultuurorganisasie
  - C Verenigde Nasies se Ingenieurs-, Wetenskap- en Kultuurkantoor
  - D Verenigde Nasies se Opvoedkundige, Wetenskaplike en Kulturele Organisasie

- 1.1.17 'n Belangrike voorkomende maatreël wanneer jy na lande reis waar malaria voorkom.
- A Kook kraanwater voor gebruik.
  - B Gebruik insekweerder en maak snags vensters en deure toe.
  - C Vermy stilstaande water.
  - D Dra 'n gesigmasker en ontsmet gereeld.
- 1.1.18 Die Côte d'Azur, geleë langs die Mediterreense kus van ..., is bekend daarvoor dat dit 'n speelplek vir die rykes en beroemdes is.
- A Italië
  - B Spanje
  - C Frankryk
  - D Portugal
- 1.1.19 Identifiseer die mees professioneel geklede toergids wat geskik is vir 'n Groot 5-safari in die Krugerwildtuin.

- 1.1.20 Die proporsie inkomende toerisme wat Suid-Afrika ontvang in verhouding tot die res van die wêreld:
- A Buitelandse marktaandeel
  - B Bronmarkte
  - C Buitelandse aankomste
  - D Kernmarkte

(20 x 1) (20)

- 1.2 Kies die term/konsep wat in die lys hieronder verskaf word wat die beskrywings die beste pas. Jy mag die gegewe opsies net een keer gebruik. Skryf slegs die term/konsep langs die vraagnommers (1.2.1 tot 1.2.5) in die ANTWOORDEBOEK neer.

Mekka; Opvolgoproep; Berg Everest; SMS-boodskap; Strooibiljet;
Jungfrau-Aletsch; Berg Kilimanjaro; Persoonlike verkope; Berg Fuji;
Grand Canyon

- 1.2.1 'n Bergagtige streek wat Europa se grootste gletser bevat.
- 1.2.2 'n Verbale kliëntterugvoermetode wat deur diensverskaffers gebruik word.
- 1.2.3 Klimmers spandeer maande om te akklimatiseer om hul liggame gereed te kry vir die uiterste toestande om die 8 849 m-spits te bereik.
- 1.2.4 'n Nie-verbale kliëntterugvoermetode wat deur diensverskaffers gebruik word.
- 1.2.5 'n Heilige berg wat 'n sentrale rol in die Japannese kultuur en geestelike tradisies speel.

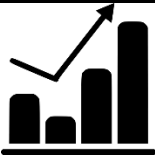
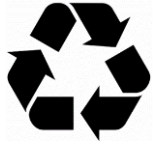

(5 x 1) (5)

- 1.3 Kies die korrekte woord(e) uit dié wat tussen hakies gegee word. Skryf slegs die woord(e) langs die vraagnommers (1.3.1 tot 1.3.5) in die ANTWOORDEBOEK neer.

- 1.3.1 'n Reistoelaag is die (maksimum/minimum) bedrag wat 'n Suid-Afrikaanse burger wat oorsee reis, in 'n jaar vir buitelandse valuta kan ruil.
- 1.3.2 Reisigers moet ongebruikte buitelandse valuta binne (10/30) dae na hul terugkeer na Suid-Afrika terug na Suid-Afrikaanse rand wissel.
- 1.3.3 Die eerste stop vir 'n inkomende internasionale reisiger by aankoms in Suid-Afrika is (doeane/immigrasiebeheer).
- 1.3.4 'n Suid-Afrikaner wat beplan om na die VSA te reis, moet 'n paspoort by die (Departement van Binnelandse Sake/VSA-konsul naaste aan hul woonplek) verkry.
- 1.3.5 Die duurste aspek van 'n toer is (etes/vervoer).

(5 x 1) (5)

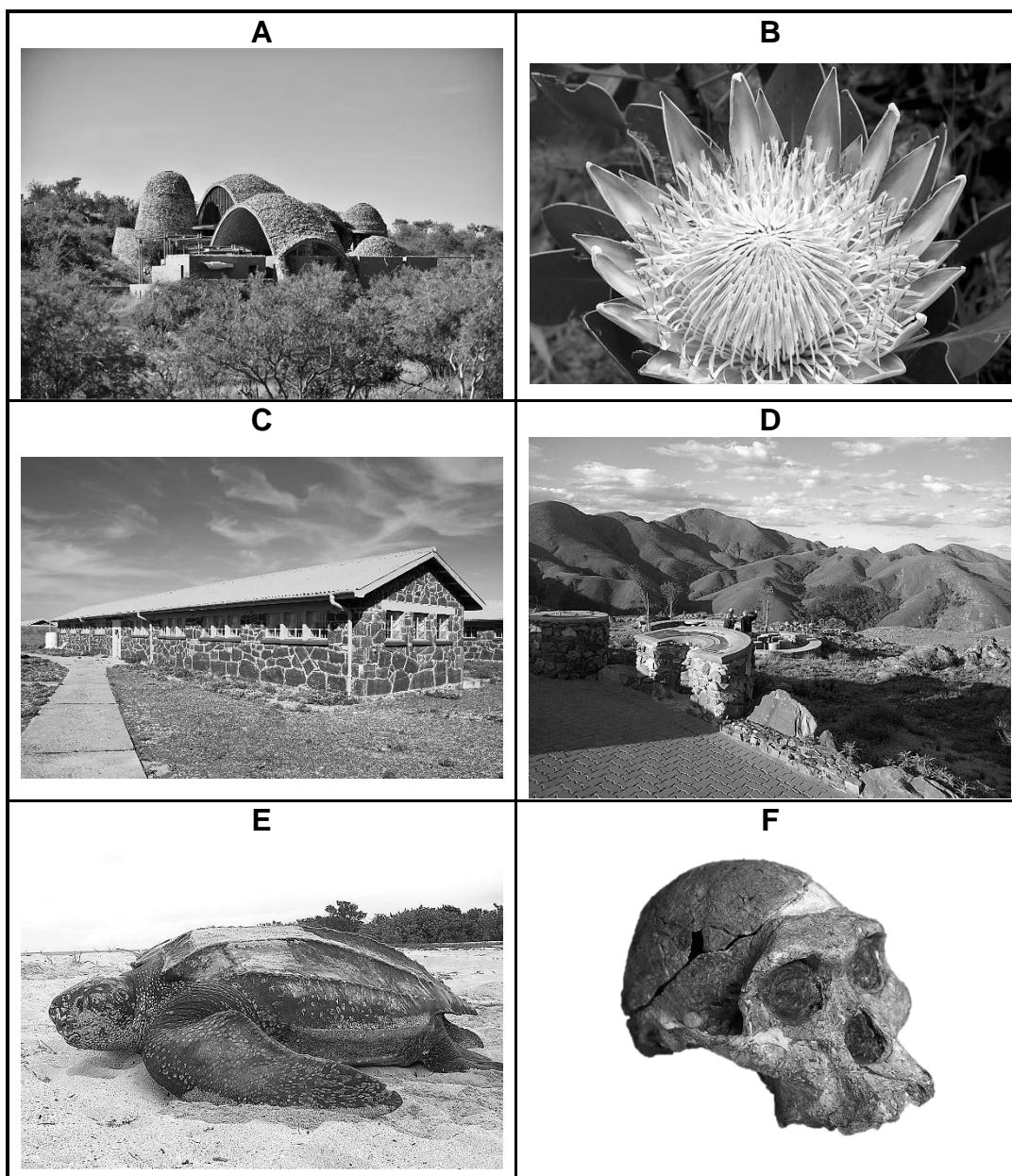
- 1.4 Kies 'n simbool uit KOLOM B wat by die beskrywing in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–G) langs die vraagnommers (1.4.1 tot 1.4.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.4.6 H.

KOLOM A		KOLOM B	
1.4.1	Goeie omgewingsafvalbestuurspraktyk by hotelle	A	
1.4.2	Die handhawing en verbetering van die sosiale welstand van 'n gemeenskap	B	
1.4.3	Implementering van beleide om die beskerming van natuurlike hulpbronne te verseker	C	
1.4.4	Praktyke wat langtermyn ekonomiese stabiliteit van 'n besigheid ondersteun terwyl behoorlike bestuur verseker word	D	
1.4.5	Omskep afval in herbruikbare materiaal	E	
		F	
		G	

(5 x 1) (5)

- 1.5 Bestudeer die prente van Wêrelderfenisgebiede in Suid-Afrika. Pas die prent wat die beste met die Wêrelderfenisterreine wat hieronder gelys word geassosieer word. Skryf SLEGS die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.5.1 tot 1.5.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.5.6 G.

1.5.1 iSimangaliso-vleilandpark

1.5.2 Beskermde gebiede van die Kaapse blommestreek

1.5.3 Mapungubwe Kulturele Landskap

1.5.4 Barberton Makhonjwa-berge

1.5.5 Robbeneiland

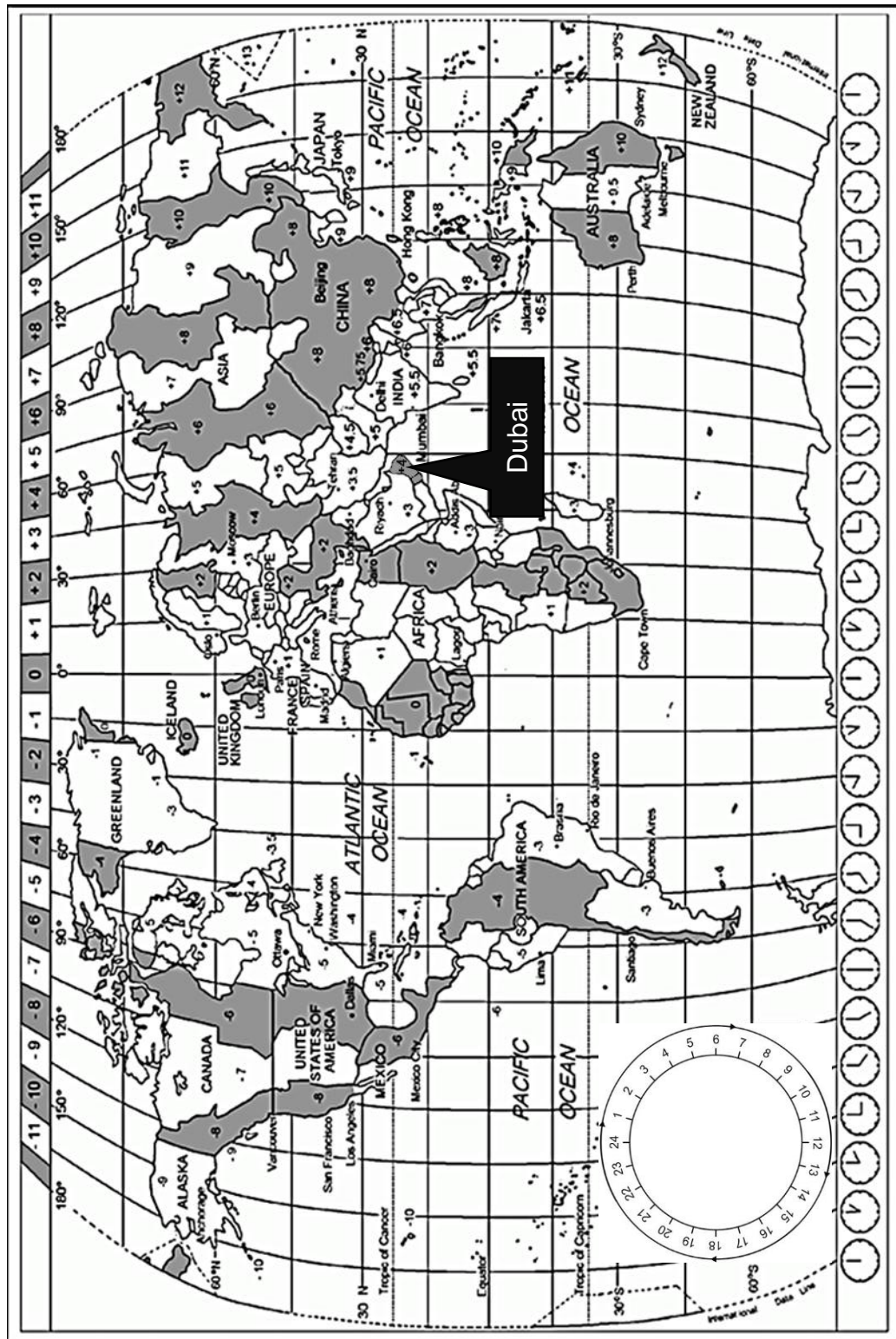
(5 x 1) (5)

TOTAAL AFDELING A: 40

AFDELING B: KAARTWERK EN TOERBEPLANNING; BUITELANDSE VALUTA

VRAAG 2

2.1 Gebruik die wêreldtydsonekaart en die scenario om die vrae te beantwoord.

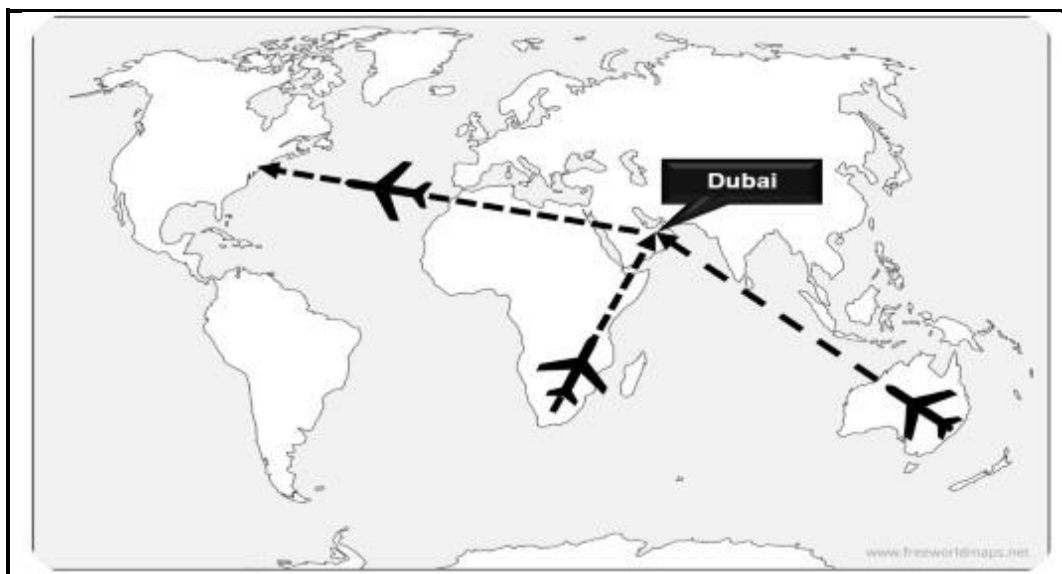
*EKSP0 2020, DUBAI, VAE

Wêreldekspo is een van die oudste en grootste internasionale gebeurtenisse. Dit vind elke vyf jaar plaas en duur vir ses maande.

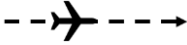
Ekspo 2020 is deur Dubai in die Verenigde Arabiese Emirate vanaf 1 Oktober 2021 tot 31 Maart 2022 aangebied.

Ekspo 2020 was aanvanklik vir 20 Oktober 2020 tot 10 April 2021 geskeduleer maar is as gevolg van die COVID-19 pandemie uitgestel.

Die meeste reisigers kan Dubai binne 8 uur bereik
1/3 van die wêreld se reisigers kan Dubai binne 4 uur bereik

- 2.1.1 Die Suid-Afrikaanse afgevaardigdes het op 1 September vanaf OR Tambo Internasionale Lughawe vertrek op pad na Dubai Internasionale Lughawe ter voorbereiding van die Wêreldekspo 2022. Hul vlugbesonderhede word hieronder gegee.

 OR Tambo Internasionale Lughawe (+2)	Vliegtyd 8h15m	Dubai Internasionale Lughawe (+4)
Vertrek: 18:50 Datum: 1 September Vlugnommer SA7158		Aankoms: ? Datum: ? Vlugnommer SA7158

- (a) Passasiers wat van Suid-Afrika na Dubai reis, moes 'n Covid-19-entstofsertifikaat toon, of 'n negatiewe PCR-toets wat nie meer as 72 uur voor vertrek gedoen is nie.

Bepaal EEN datum waarop die Suid-Afrikaanse afgevevaardigdes hul PCR-toetse moes laat doen om aan die Covid-19-reisregulasies wat deur die Verenigde Arabiese Emirate vereis word te voldoen. (2)

- (b) Bereken die aankomstyd en datum van vlug SA7158 by Dubai Internasionale Lughawe.

LET WEL: Toon ALLE berekeninge. (5)

- 2.1.2 Op 1 Oktober het die Australiese Minister vir Handel, Toerisme en Belegging, Dan Tehan, vanaf Sydney Kingsford Smith Internasionale Lughawe vertrek op pad na Dubai Internasionale Lughawe om die Wêreldespo 2022 by te woon. Sy vlugbesonderhede word hieronder gegee.

 Sydney Kingsford Smith Internasionale Lughawe (+10)	Vliegtyd 14h30m	Dubai Internasionale Lughawe (+4)
Vertrek: ? Datum: 1 Oktober Vlugnommer EK415	--- ---	Aankoms: 05:15 Datum: 2 Oktober Vlugnommer EK415

- (a) Bereken die vertrektyd van vlug EK415 vanaf Sydney Kingsford Smith Internasionale Lughawe.

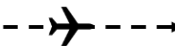
Onthou dat Australië Dagligbesparingstyd ten tye van die vlug beoefen het.

LET WEL: Toon ALLE berekeninge. (5)

- (b) Ten volle ingeënte Australiese burgers, permanente inwoners en hul onmiddellike familieledes kan van Australië na internasionale bestemmings reis sonder om 'n negatiewe Covid-19 PCR-toets te toon.

Lei die impak af wat bogenoemde op uitgaande reise van Australië na die Wêreldespo 2022 in Dubai kan hê. (2)

- 2.1.3 Na die Wêreldekspo 2022 het die Amerikaanse afgevaardigdes na New York, VSA, teruggekeer. Hul vlugbesonderhede word hieronder gegee.

 Dubai Internasionale Lughawe (+4)	Vliegtyd 13h55m	John F. Kennedy Internasionale Lughawe, New York (-5)
Vertrek: 08:30 Datum: 1 April Vlugnommer EK201		Aankoms: ? Datum: ? Vlugnommer EK201

- (a) Noem die verpligte reisdokument wat die lede van die Amerikaanse afgevaardigdes met hul aankoms by John F. Kennedy Internasionale Lughawe, New York, moes toon. (2)
- (b) Bereken die aankomstyd en datum van vlug EK201 by die John F. Kennedy Internasionale Lughawe, New York.

Onthou dat die VSA Dagligbesparingstyd ten tye van die vlug beoefen het.

LET WEL: Toon ALLE berekeninge. (5)

- 2.1.4 (a) Gebruik die inligting wat gegee word om af te lei watter passasiers, die Suid-Afrikaners, Australiërs of Amerikaners, die waarskynlikste aan vlugvoosheid sal ly. (2)
- (b) Noem TWEE simptome wat die reisigers as gevolg van vlugvoosheid kan ervaar. (2 x 2) (4)

2.2 Bestudeer die webwerf-uittreksel en beantwoord die vrae wat volg.

	<p>FLIO TOEP, JOU VLUGGESEL</p> <p>FLIO vergesel jou van die oomblik dat jy jou reis bespreek totdat jy jou bestemming bereik. Enige plek. Enige tyd.</p>	
<p>MOET NOOIT 'N VLUG VERPAS NIE</p> <p>Kry onmiddellike opdaterings vir jou vlugte, weet eerste van veragings, hekveranderinge en instaptye met FLIO se werklike-tydse vlugstatusstelsel.</p>	<p>VERLORE BAGASIE</p> <p>Die veiligheid van jou bagasie is nie meer 'n probleem nie! 'n 24 uur, 7-dag inbelsentrum beskikbaar in 6 tale, sal die terugbesorging van vertraagde bagasie binne 48 uur behartig of jy kry 'n terugbetaling!</p>	<p>LUGHAWEGIDS</p> <p>Kry al die inligting wat jy by die lughawe nodig het: aankoms- en vertrektye, hekliggings, beste belastingvrye winkels, terminaalkaarte ... ons sien om na jou belange!</p>
	<p>Spaar tyd, kry onmiddellike toegang tot BBP-sitkamers en parkering.</p> <p>Covid-19-opdaterings en riglyne vir reisigers.</p>	

[Aangepas uit www.flio.com]

- 2.2.1 Noem EEN voordeel vir 'n reisiger wat die FLIO-toepassing (toep/app) gebruik. (1)
- 2.2.2 Gee TWEE vereistes vir 'n reisiger wat die FLIO-toepassing wil gebruik. (2 x 2) (4)
- 2.2.3 Lei die betekenis van die term '*werklike-tydse vlugstatus*' af. (2)
- 2.2.4 Bespreek EEN impak van vlugvertragings vir 'n reisiger. (2)
- 2.2.5 Verduidelik die term '*belastingvrye winkels*' aan 'n eerstekeerreisiger (reisiger wat vir die eerste keer reis). (2 x 2) (4)

[40]

VRAAG 3

Bestudeer die wisselkoerstabel hieronder en beantwoord die daaropvolgende vrae.

Geldeenheid	Kode	Bankverkoop-koers	Bankaankoop-koers
Britse pond	GBP	19,49	18,80
Euro	EUR	16,25	15,65
Amerikaanse dollar	VSD	14,73	14,37

3.1 Noem die geldeenheid wat gebruik word wanneer 'n toeris in Spanje reis. (1)

3.2 Bereken die bedrag wat 'n Suid-Afrikaanse toeris sal ontvang wanneer R37 500,00 vir 'n reis na Londen, Verenigde Koninkryk gewissel word.

LET WEL: Rond jou antwoord tot TWEE desimale plekke af.
Toon AL die stappe van jou berekening. (3)

3.3 Bereken die bedrag wat 'n Suid-Afrikaanse toeris sal ontvang wanneer R23 250,00 vir 'n reis na New York, VSA gewissel word.

LET WEL: Rond jou antwoord tot TWEE desimale plekke af.
Toon AL die stappe van jou berekening. (3)

3.4 'n Toeris wat van Italië af terugkeer, het €51 ná sy reis oor. Bereken die bedrag wat hy sal ontvang wanneer hy hierdie bedrag vir rand verruil/wissel.

LET WEL: Rond jou antwoord tot TWEE desimale plekke af.
Toon AL die stappe van jou berekening. (3)
[10]

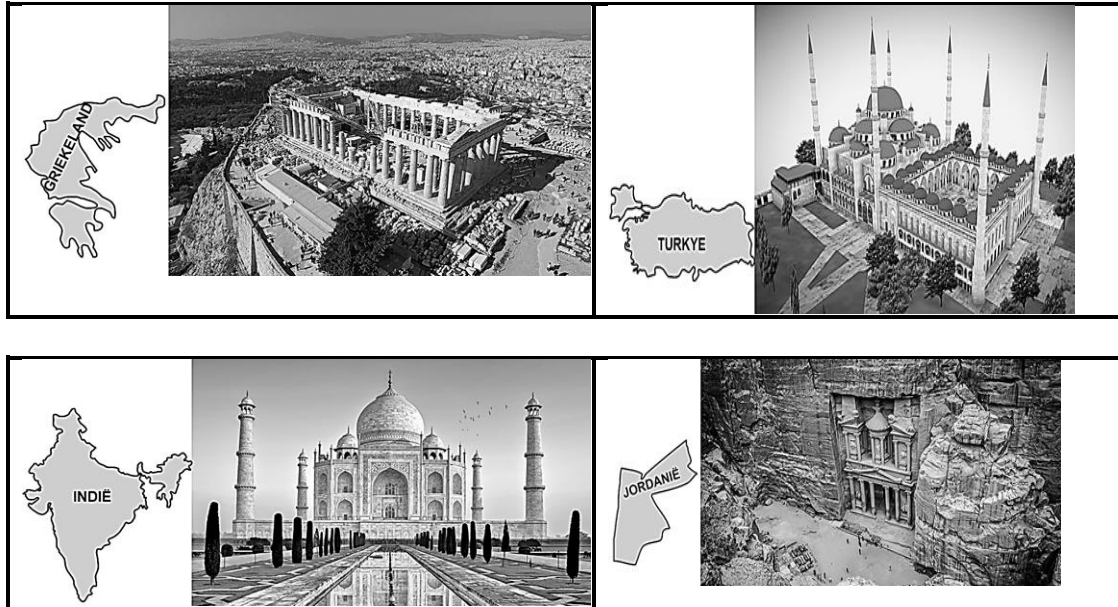
TOTAAL AFDELING B: 50

AFDELING C: TOERISME BESIENSWAARDIGHEDE; KULTUUR- EN ERFENISTOERISME; BEMARKING

VRAAG 4

4.1 Bestudeer die prente van wêreldikone en beantwoord die vrae wat volg.

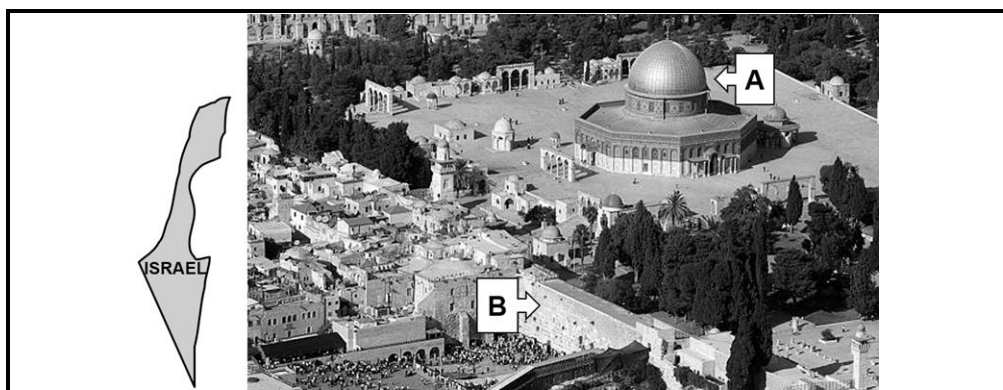

4.1.1 Voltooi die tabel:

NAAM VAN LAND	NAAM VAN WÊRELDIKOON		DIE STAD WAARIN DIE IKOON GELEË IS	
Griekeland	(a)		(b)	
Turkye	(c)		(d)	
Indië	(e)		(f)	
Jordanië	(g)		(h)	

(8 x 1) (8)

4.1.2 Verwys na ikone **A** en **B** hieronder.

(a) Identifiseer ikone **A** en **B** hierbo. (2 x 1) (2)

(b) Onderskei tussen die belangrikheid van ikone **A** en **B** in Moslem- en Joodse pelgrimstogte. (2 x 2) (4)

4.2 Lees die besienswaardigheid-inligtingsblad en beantwoord die vrae wat volg.

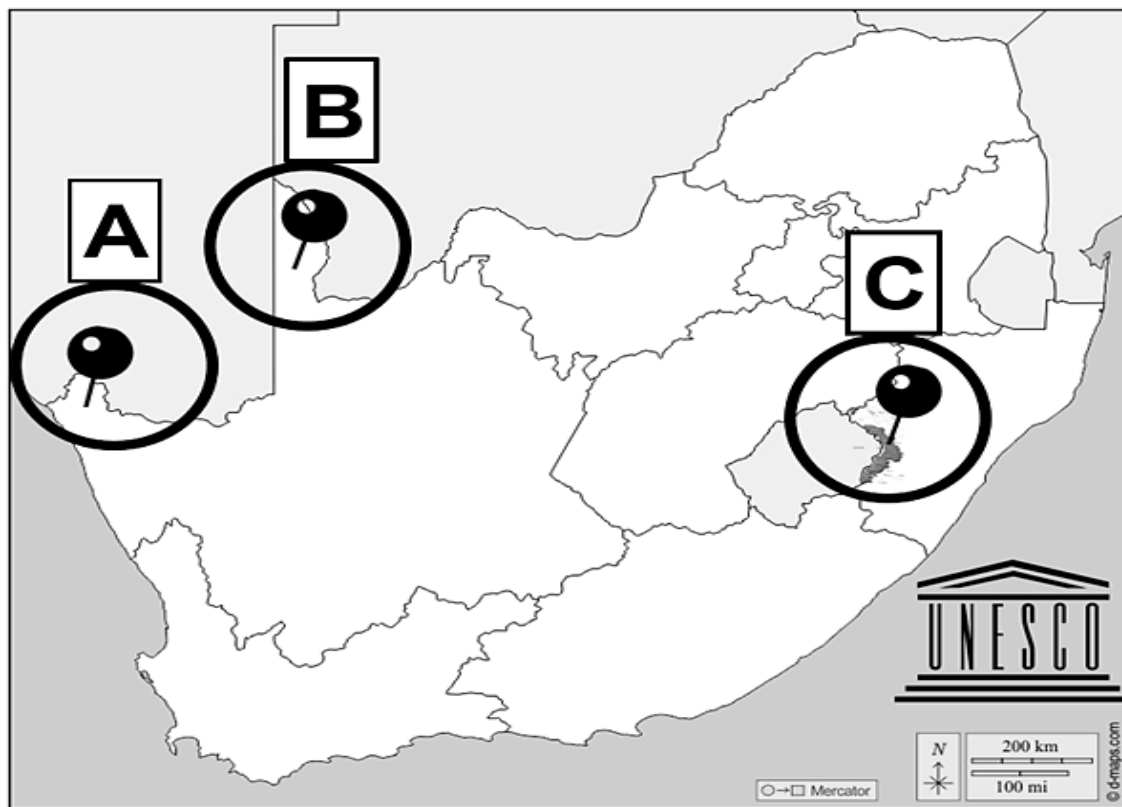
 <p>Kinderdijk Kaartjieverwante aktiwiteite wanneer jy 'n kaartjie aanlyn koop</p>	 <p>Verken twee museummeule</p> <ul style="list-style-type: none"> • Twee van ons meule, Nederwaard Museummeul en Blokweer Museummeul is daaglik vir die publiek oop. • Met jou toegangskaartjie kan jy albei besoek.
 <p>Geniet 'n bootrit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die 'Cruiser' maak 'n heen-en-weerrit van 30 minute en vaar naby die windmeule verby. • Die 'Hopper' vaar heeldag 'n vaste roete. Seil naby die windmeule verby en stop op verskeie plekke om die area verder te verken. • Beide toerbote is rolstoeltoeganklik. • Met jou toegangskaartjie kan jy op een van ons toerbote klim. 	 <p>Kyk na 'n film oor Kinderdijk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die film wat by De Fabriek Hulppompstasie vertoon word, neem jou op 'n vinnige reis deur die geskiedenis van Kinderdijk. • Die film word op verskeie skerms vertoon, met Engelse, Japannese, Franse en Duitse weergawes beskikbaar op jou versoek. • Die multiskerm-rolprentteater is rolstoeltoeganklik.
 <p>Luister na die oudiotoer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laai ons splinternuwe Kinderdijk-toepassing gratis af. • Die toepassing beskik oor verskeie oudiotoere; kort en uitgebreide toere, vir kinders en volwassenes. • Jy kan slegs na die oudiotoere luister deur die nommer op jou toegangskaartjie in die toepassing in te voer. • Die toepassing beskik ook oor 'n digitale kaart van Kinderdijk en die omgewing rondom dit. Deur op die kaart te tik, sal jy selfs meer bruikbare agtergrondinligting by alle belangrike punte vind. 	 <p>Besoekersentrum</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die Besoekersentrum, wat in 2019 geopen is, vorm deel van die herontwikkeling van die Kinderdijk-ingangsones. • Die Besoekersentruimpersoneel staan gereed om jou by te staan. • Op die grondvloer sal jy 'n geskenkwinkel vind wat aandenkings en volhoubare produkte verkoop, en die Kinderdijk-kafee bied kos en drinkgoed. • Die buiteterras, op die boonste verdieping, bied 'n uitstekende uitsig oor die hele windmeulekompleks. • Die toilette is in die kelderverdieping van die Besoekersentrum en spesiale toiletgeriewe vir gestremdes is beskikbaar.

[Aangepas uit www.kinderdijk.com]

- 4.2.1 Noem die land waar Kinderdijk geleë is. (2)
- 4.2.2 Gee EEN rede vir die ikoonstatus van die windmeule van die land wat in VRAAG 4.2.1 geïdentifiseer is. (2)
- 4.2.3 Verskaf 'n voorbeeld uit die gevallestudie wat Kinderdijk se toegewydheid tot universele toeganklikheid toon. (2)
- 4.2.4 Bespreek die mees onlangse innoverende strategieë wat deur Kinderdijk se bestuur geïmplementeer is om 'n positiewe besoekerservaring te verseker. (2 x 2) (4)
- [24]**

VRAAG 5

Bestudeer die kaart van Suid-Afrikaanse Wêrelderfenisgebiede en beantwoord die vrae wat volg.

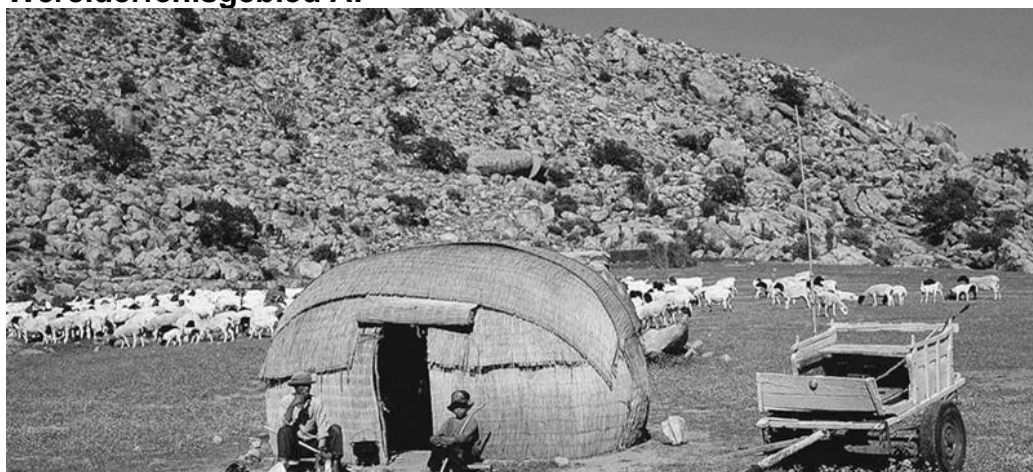

- 5.1 Identifiseer die provinsie waarin die UNESCO-wêrelderfenisgebiede gemerk **A** en **B** geleë is. (1)
- 5.2 Gee die amptelike naam van die Suid-Afrikaanse Wêrelderfenisgebied wat grens aan: (1)
- 5.2.1 Namibië (1)
- 5.2.2 Namibië en Botswana (1)
- 5.2.3 Lesotho (1)

- 5.3 Beide Wêrelderfenisterreine gemerk **A** en **B** op die kaart, kwalifiseer vir insluiting op die Wêrelderfenislys gebaseer op kriterium (v).

Kriterium (v)

Om 'n buitengewone voorbeeld van 'n tradisionele menslike nedersetting, grondgebruik of seegebruik te wees wat verteenwoordigend is van 'n kultuur (of kulture), of menslike interaksie met die omgewing, veral wanneer dit kwesbaar geword het onder die impak van onomkeerbare verandering.

Wêrelderfenisgebied A:**Wêrelderfenisgebied B:**

Verskaf TWEE kenmerke wat deur elk van die Wêrelderfenisterreine gemerk **A** en **B** vertoon word, wat hulle gekwalifiseer het om aan kriterium (v) te voldoen.

(4 x 2) (8)
[12]

VRAAG 6

Lees die gevallestudie hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Dubai Ekspo 2020, 'n geleentheid om Suid-Afrika se toerismesektor te vernuwe

192
deelnemende
lande

±21 miljoen
Besoeke woen Ekspo
2020 by

±197 miljoen
virtuele besoeke

Ekspo 2020 het aan deelnemende lande 'n geleentheid gebied om met potensiële vennote, beleggers en medewerkers te netwerk terwyl die wêrelddekonomie na volhoubare maniere om te herstel van die impak van die Covid-pandemie gesoek het.

Suid-Afrikaanse Pawiljoen by EKSP0 2020

Suid-Afrika, as 'n deelnemende land, het sy potensiaal by die Suid-Afrikaanse pawiljoen ten toon gestel en handel en belegging, wêreldklas innoverende tegnologie, kreatiewe kunste, toerisme, sport en sy unieke kulturele diversiteit bevorder.

Die Suid-Afrikaanse pawiljoen by die Wêreldekspo 2020 het gedurende Desember 2021 'n sterk toerismefokus gehad.

Gedurende die maand is besoekers aan die pawiljoen en virtuele besoekers op 'n Suid-Afrikaanse ekspedisie geneem, aangebied deur Suid-Afrikaanse Toerisme. 'n Reeks digitale inhouduitstallings op die Suid-Afrikaanse Pawiljoen-aanlynportaal het al nege provinsies vertoon. Netwerksessies en -programme wat deur die Departement van Toerisme (NDT) en Suid-Afrikaanse Toerisme (SA Toerisme) uitgevoer is, is ook deur die maandlange tentoonstelling aangebied.

- 6.1 Gedurende 2020 en die eerste helfte van 2021 het Suid-Afrikaanse Toerisme beperkte geleenthede gehad om Suid-Afrika internasionaal te bemark weens die Covid-19-pandemie.

Noem TWEE internasionale reis-handelskoue waar Suid-Afrikaanse Toerisme nie kon uitstal nie. (2 x 1) (2)

- 6.2 Gee TWEE voorbeelde as bewys dat Ekspo 2020 aan Suid-Afrikaanse Toerisme 'n geleentheid gebied het om 'n globale gehoor te bereik om die toerismesektor te vernuwe. (2 x 2) (4)

- 6.3 Beskryf DRIE fisiese aspekte van die Suid-Afrikaanse Pawiljoen wat Suid-Afrikaanse Toerisme se internasionale bemarkingspogings versterk het. (2 x 2) (4)

- 6.4 Verduidelik die waarde van die reeks digitale inhouduitstallings wat al nege provinsies uitstal as 'n bemarkingstrategie om die Suid-Afrikaanse toerismesektor te vernuwe. (2 x 2) (4)

[14]

TOTAAL AFDELING C: 50

AFDELING D: TOERISME SEKTORE; VOLHOUBARE EN VERANTWOORDELIKE TOERISME

VRAAG 7

Bestudeer die prent en teks en beantwoord die vrae wat volg.

Dink terug aan al die hoogtepunte van jou laaste vakansie; die verblyf, die besienswaardighede, die kos wat jy geëet het. Die gemene faktor wat al hierdie dinge laat werk soos dit moes, is die mense wat in die toerismebedryf werk; die personeellede by elke onderneming wat jy tydens jou reis besoek het.

Daar is gespesialiseerde vaardighede benodig vir 'n suksesvolle loopbaan in toerisme. Dit sluit kliëntediens, kommunikasie en organisatoriese vaardighede in, en alles kombineer om 'n professionele beeld van die onderneming te skep.

- 7.1 Identifiseer EEN loopbaangeleentheid in die toerismebedryf wat in die beeld uitgebeeld word. (2)
- 7.2 Stel EEN rede voor waarom die personeellid in die loopbaan in VRAAG 7.1 genoem uitstekende kommunikasievaardighede sal benodig. (2)
- 7.3 Werknemers in die toerismebedryf teken 'n dienskontrak en 'n gedragskode wanneer hulle in diens geneem word. Voltooi die tabel hieronder deur die funksie van elke dokument te gee.

	Dienskontrak	Gedragskode
Funksie van dokument	7.3.1	7.3.2

(2 x 2) (4)

- 7.4 Bespreek TWEE voordele vir 'n toerisme-onderneming as hul werknemers 'n professionele beeld toon. (2 x 2) (4)

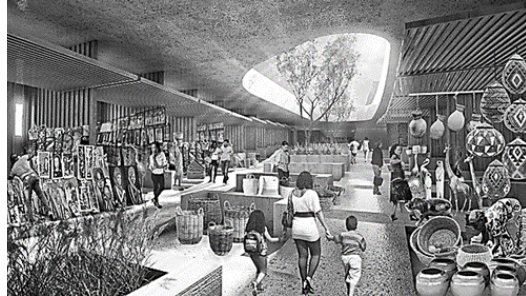
[12]

VRAAG 8

Lees die uittreksel, bestudeer die prente en beantwoord die vrae wat volg.

Lugbrug by God's Window in die Blyderivier Canyon- Natuurreservaat binne twee jaar voltooi

Planne vir die langverwagte lugbrug by God's Window in die Blyderivier Canyon Natuurreservaat is op koers met 'n beplande sperdatum vir voltooiing in 2023.

Die lugbrug, wat daarop gemik is om toerisme in die provinsie te verhoog, sal aan besoekers 'n skilderagtige uitsig oor die Laeveld-streek bied met 'n val van meer as 900 meter af na die plaaslike inheemse woud-beklede canyon. Die loopbrug sal sowat 12 meter oor die krans uitsteek en sal sowat vyf meter breed wees.

Die lugbrug sal ook ander aktiwiteite aanbied, soos 'n lugswaai en 'n nulswaartekragkamer. Die meeste van die aktiwiteite sal deur plaaslike werklose jeugdiges van die area bestuur word. Die Mapulana-stam, eienaars van die grond waarop die lugbrug gebou word, sal by die projek baat vind. Daar word beraam dat die konstruksie van die lugbrug 300 werksgeleenthede sal skep, terwyl dit meer as 100 werksgeleenthede sal bied sodra dit voltooi is.

Die ontwerp is gegrond op die beginsel van volhoubaarheid en sal 'n daktuin, sonpanele en opgaar van reënwater insluit. Dennehoutteerpale van die omliggende plantasies sal vir die bou van die kolomme gebruik word.

Projekte soos die lugbrug sal baie help om besoekersgetalle te verhoog en mense aan te moedig om langer in die area te bly, wat weer besoekersbesteding in die streek sal verhoog.

[Aangepas uit [www:lowvelder.co.za](http://www.lowvelder.co.za)]

- 8.1 Identifiseer TWEE pilare van volhoubare toerisme wat gehandhaaf sal word deur werksgeleenthede aan lede van die Mapulana-stam te verskaf. (2)
- 8.2 Uit die beeld lei TWEE geleenthede af, afgesien van werkskepping, beskikbaar vir die plaaslike bevolking wat elkeen van die pilare wat in VRAAG 8.1 geïdentifiseer is, verder sal handhaaf. (2 x 2) (4)

- 8.3 Bespreek TWEE strategieë wat die ontwerpspan geïmplementeer het om te verseker dat die lugbrug die omgewingspilaar van volhoubare toerisme ondersteun. (2 x 2) (4)
- 8.4

Projekte soos die lugbrug sal baie help om besoekersgetalle te verhoog en mense aan te moedig om langer in die area te bly, wat weer besoekersbesteding in die streek sal verhoog.
--
- Lei af wat die effek op die ekonomie van die area rondom die Blyderiviercanyon sal wees. (2)
- 8.5 Stel TWEE praktyke voor wat besoekers aan die lugbrug by God's Window kan volg wat sal verseker dat hulle op 'n verantwoordelike wyse optree. (2 x 2) (4)
- 8.6 Lewer kortliks kommentaar oor die gebruik van omgewingsvriendelike boupraktyke wat in die beeld sigbaar is. (2)
- [18]**

TOTAAL AFDELING D: 30

AFDELING E: BINNELANDSE, STREEKS- EN INTERNASIONALE TOERISME; KOMMUNIKASIE EN KLIËNTESORG

VRAAG 9

9.1 Bestudeer die feiteblad hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

**EKSPO 2020
FEITEBLAD**

Voor-Ekspo-fase (2013–2021)

- November 2013: Dubai het die bod om Ekspo 2020 aan te bied gewen.
- Maart 2016: Bouwerk begin by die Dubai Ekspo 2020-terrein, wat omtrent die grootte van 600 sokkervelde is.
- Meer as 50% van die kontrakgeleenthede vir Ekspo 2020 is aan klein en medium ondernemings toegestaan.
- 50% van die terrein het deel gevorm van die Ekspo-area, terwyl die oorblywende grond gewy is aan ondersteunende fasiliteite soos die Ekspo 2020 behuising, pakhuse, terreinbestuurbedrywighede, vervoer, hotelle en 'n openbare park.
- 15 vervoer-infrastruktuurprojekte is van stapel gestuur, insluitend opgraderings aan lughawens, die bou van paaie en brûe, en die uitbreiding van die Dubai Metro-treinstelsel.
- Ekspo bou- en infrastruktuurkoste is op VS\$10,3 miljard (ZAR 155 miljard) geraam.

Tydens-Ekspo-fase (2021–2022)

- Oktober 2021 tot Maart 2022: Die Ekspo-terrein word lewendig met honderde plattelandse pawiljoene, wat 192 nasies verteenwoordig, ook Ekspo-medewerkerpawiljoene, organisasiepawiljoene en spesiale pawiljoene, 60 regstreekse uitsendings elke dag, internasionale kookkuns wat by 200 Kos and Drank-afsetpunte aangebied word, ondersteun deur inspirerende kuns-, kultuur- en musiekprogramme.
- Die helfte van die energie wat deur Ekspo 2020 gebruik word, is van hernubare bronne afkomstig.
- 85% van alle afval wat deur Ekspo 2020 gegenereer is, is verminder, hergebruik, herwin en heraangewend deur afval in alles van kunsmis tot T-hemp-aandenkings te verander.

Post-Ekspo Nalatenskap-fase (2022–2032)

- April tot Oktober 2022: Die Ekspo 2020-terrein is in Distrik 2020 omskep deur meer as 80% van Ekspo 2020 se beboude omgewing te behou.
- Distrik 2020 sluit residensiële areas, kommersiële areas en wêreldklas innovasie, opvoedkundige, kulturele en vermaaklikheidsfasiliteite in.
- Sommige internasionale en plaaslike kommersiële huurders het reeds ingekoop, maar baie meer korporasies asook klein en mediumgrootte ondernemings sal gewerf moet word om Ekspo 2020 se ambisieuse nalatenskapvisie te vervul.

[Aangepas uit www.expo2022dubai.com]

- 9.1.1 Ekspo 2020 Dubai word beskou as die grootste wêreldwye geleentheid wat sedert die begin van die Covid-19-pandemie gehou is.

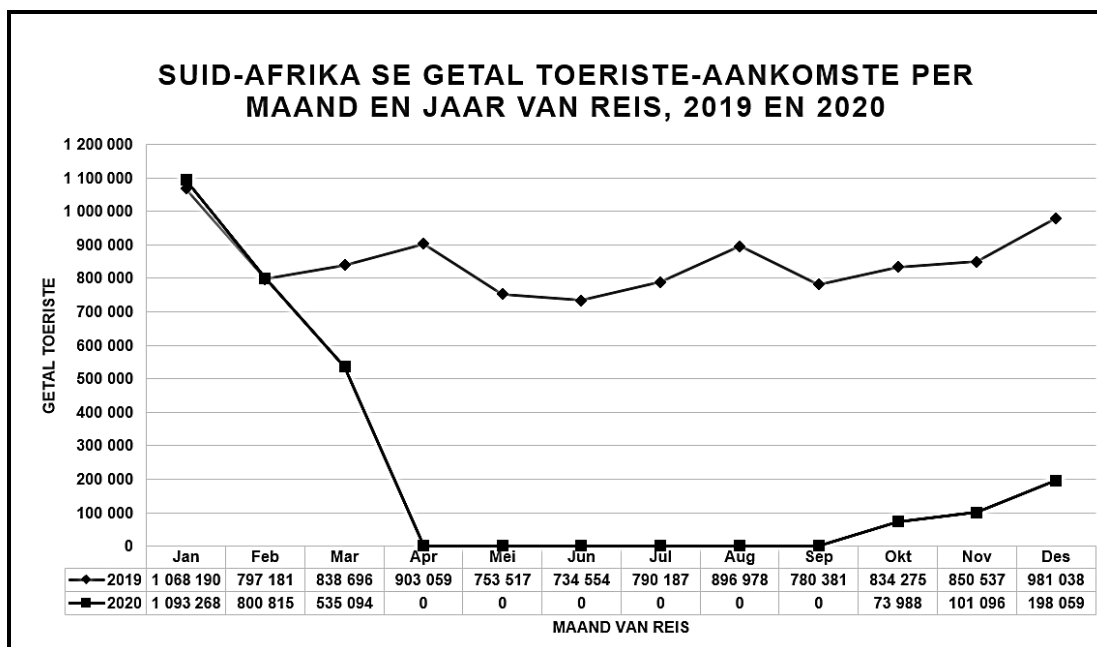
Gee EEN rede waarom Ekspo 2020 as 'n globale gebeurtenis geklassifiseer word. (2)

- 9.1.2 Identifiseer TWEE maniere waarop die gasheerland 'n geleentheid met 'n positiewe volhoubare omgewingsimpak gelever het. (4)

- 9.1.3 Die geraamde VS\$10,3 miljard wat die regering gedurende die drie fases van Ekspo 2020 bestee het, het 'n vermenigvuldigingseffek geskep wat 'n positiewe impak op Dubai se ekonomie gehad het.

Motiveer hierdie stelling. (3 x 2) (6)

- 9.2 Bestudeer die statistieke oor Suid-Afrika se buitelandse toeriste-aankomste hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

[Bron: www.statssa.gov.za]

- 9.2.1 (a) Identifiseer die tendens wat in toeriste-aankomste in Suid-Afrika van April tot September 2020 vertoon word. (2)

- (b) Lys EEN Covid-19-beperkende (voorkomende) maatreël deur die Suid-Afrikaanse regering geïmplementeer, wat gelei het tot die tendens wat in VRAAG 9.2.1 (a) geïdentifiseer is. (2)

- 9.2.2 (a) Identifiseer die tendens in Suid-Afrika se maandelikse toeriste-aankomste in 2020 in vergelyking met 2019. (2)

- (b) Bepaal die TWEE maande van 2020, in vergelyking met 2019, wat uitsonderings getoon het op die tendens wat in VRAAG 9.2.2 (a) geïdentifiseer is. (2 x 1) (2)

[20]

VRAAG 10

Bestudeer die prent hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

- 10.1 Ubuntu Burger Hut, 'n kitskos-onderneming, gebruik QR-kodes op die verpakking van hul kos om kliëntterugvoer in te samel.

Identifiseer die tipe toestel wat Ubuntu Burger Hut se kliënte sal gebruik om die QR-kode te skandeer om aan die opname deel te neem. (2)

- 10.2 Verduidelik hoe Ubuntu Burger Hut sy kliënte oor die doel van die opname inlig. (2)

- 10.3 Gee DRIE redes waarom Ubuntu Burger Hut QR-kodes gekies het as 'n metode om terugvoer van kliënte in te samel om kliëntediens te verbeter. (2 x 3) (6)
- [10]**

TOTAAL AFDELING E: 30
GROOTTOTAAL: 200